

ŚLĄSKI KURATOR OŚWIATY
UL. POWSTAŃCÓW 41a
40-024 KATOWICE

DK-GL.5533.1.14.2023

Gliwice, 20 kwietnia 2023 r.

Na podstawie § 14 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551, z późn. zm.)

u p o w a ż n i a m
Pana Macieja Osucha

do przeprowadzenia doraźnej kontroli w **Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Gliwicach**, ul. Kozielska 39, 44-100 Gliwice.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli: art. 51 ust. 1 pkt 1, art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551, z późn. zm.).

Tematyka kontroli: przestrzeganie praw ucznia i praw dziecka.

Terminy rozpoczęcia i zakończenia czynności kontroli: **20 i 24 kwietnia 2023 r.**

Upoważnienie nie może być przenoszone na inne osoby.

Z up. Śląskiego Kuratora Oświaty

dr Wojciech Zajac
p.o. Dyrektora Delegatury

Otrzymują do wiadomości:

1. Pan Maciej Osuch
2. Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 w Gliwicach
3. Oddział Zarządzania Organizacją
4. aa.

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Gliwicach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Gliwicach, ul. Kozielska 39, 44-100 Gliwice**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: **Hanna Szczepaniak.**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice.**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Maciej Osuch.**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **20 kwietnia 2023 r., DK-GL.5533.1.14.2023.**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: **20 kwietnia 2023 r. i 24 kwietnia 2023 r.**
7. Tematyka kontroli: **przestrzeganie praw ucznia i praw dziecka.**
8. Czynności kontrolne: rozmowy z: Panią Hanną Szczepaniak – Dyrektorem szkoły, Panią Bożeną Kapko – Wicedyrektorem szkoły, analiza udostępnionej dokumentacji: protokoły zebrania Rady Pedagogicznej, statut szkoły, korespondencja z rodzicami.
9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Kontrola została przeprowadzona w związku z pismem ojca uczniów Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Gliwicach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Gliwicach z 28 marca 2023 r. Sprawa dotyczy problemu korzystania z telefonów komórkowych przez uczniów na terenie szkoły, w kontekście regulacji Statutu Szkoły.

W ocenie wnoszącego, rozwiązania przyjęte w szkole nie są zgodne z obowiązującymi przepisami. Wnoszący kwestionuje postanowienie statutu zawarte w § 10 pkt 5, 6 i 9.

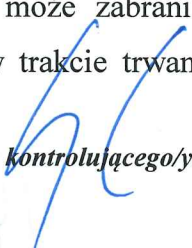
Zgodnie z § 10 pkt 5 Statutu Szkoły z telefonów komórkowych i innych urządzeń mogą korzystać uczniowie w celu kontaktu z rodzicami (opiekunami prawnymi), podczas przerw, po wcześniejszym uzyskaniu zgody nauczyciela i w zasięgu jego wzroku. Po zakończeniu rozmowy uczeń jest zobowiązany wyciszyć lub wyłączyć telefon i schować go do plecaka lub tornistra.

W ocenie wnoszącego, powyższa regulacja jest niezgodna z przepisami prawa (nie wskazuje konkretnego przepisu). Twierdzi, że zgodnie z przepisami, statut szkoły może zabraniać korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych w trakcie trwania

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

zajęć. Nauczyciel może nakazać wyłączenie urządzenia lub umieszczenie go w widocznym miejscu na czas trwania lekcji.

Ponadto wnoszący uznaje, że zakwestionowana przez niego regulacja, może godzić także w tajemnicę telekomunikacyjną, o której mowa w art. 159 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne. Jego zdaniem, ocena czy nastąpiła wyjątkowa sytuacja uzasadniająca skorzystanie z telefonu komórkowego, musiałaby zostać poprzedzona zapoznaniem się przez nauczyciela z celem skorzystania z telefonu przez ucznia. To zaś niejednokrotnie wymagałoby ujawnienia treści planowanej rozmowy telefonicznej oraz osoby rozmówcy.

W dalszej części wywodu wnoszący pogłębia dowód na to, że nauczyciel nie ma prawa znać treści rozmowy ucznia z rodzicem, przywołując kolejne przepisy.

W konkluzji twierdzi, że wprowadzenie weryfikacji celów korzystania z telefonu przez uczniów w trakcie czasu wolnego uczniów, jakim niewątpliwie jest przerwa, stanowi rażącą ingerencję w prywatność uczniów, a co za tym idzie narusza art. 47 Konstytucji RP przewidujący prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym, a także art. 51 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby.

W trakcie wyjaśnień, uzyskano informację, że przywołana regulacja Statutu Szkoły w żadnym stopniu nie wymaga od ucznia podania przez niego treści rozmowy lub powodu chęci kontaktu z rodzicem i stwierdzenia „wyjątkowej sytuacji”. Z informacji uzyskanych od Dyrektora szkoły, jednoznacznie wynika, że nauczyciele nie wymagają od uczniów podawania tego typu informacji. Potrzebna jest jedynie zgoda nauczyciela, po zgłoszeniu chęci kontaktu telefonicznego.

Również kwestionowanie prawa szkoły do regulowania warunków korzystania z telefonów oraz innych urządzeń mobilnych podczas przerw jest bezpodstawne. Zgodnie z art. 99 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 poz. 1082 z późn. zm.), obowiązki ucznia określa się w statucie szkoły z uwzględnieniem obowiązków w zakresie:

- 1) właściwego zachowania podczas zajęć edukacyjnych;
- 2) usprawiedliwiania, w określonym terminie i formie, nieobecności na zajęciach edukacyjnych, w tym formy usprawiedliwiania nieobecności przez osoby pełnoletnie;
- 3) przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły lub noszenia na terenie szkoły jednolitego stroju - w przypadku, o którym mowa w art. 100;
- 4) przestrzegania warunków wnoszenia i korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły;

parafta dyrektora szkoły/placówki

parafta/y kontrolujęcęgo/y

5) właściwego zachowania wobec nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz pozostałych uczniów.

Wyrażnie punkt 4 powyższego artykułu wskazuje jako teren regulacji szkołę, a nie konkretne zajęcia, czyli także czas przerw śródlekcyjnych.

Kolejna kwestionowana przez wnoszącego regulacja to § 10 pkt 9 Statutu szkoły, zgodnie z którą podczas wycieczek szkolnych dopuszcza się korzystanie z urządzeń elektronicznych za zgodą kierownika wycieczki. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych ustala kierownik wycieczki. W jego ocenie zakaz lub jakiegokolwiek ograniczenie w korzystaniu z telefonu w trakcie wycieczek jest daleko idącym ograniczeniem prawa do korzystania z rzeczy oraz prawa telekomunikacyjnego.

Nie można się zgodzić z powyższym, gdyż przepis art. 98 ustawy Prawo oświatowe określający zawartość statutu szkoły, zawiera pojęcie „w szczególności”. Ponadto zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 17 ustawy Prawo oświatowe, zgodnie z którym statut szkoły określa prawa i obowiązki uczniów, uwzględniając treść art. 98 pkt 7 narzucający obowiązek zawarcia w statucie szkoły zakresu zadań nauczycieli, w tym nauczyciela wychowawcy i nauczyciela bibliotekarza, oraz innych pracowników szkoły, w tym także zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, a także sposób i formy wykonywania tych zadań dostosowane do wieku i potrzeb uczniów oraz warunków środowiskowych szkoły, zawarcie tego typu regulacji w statucie szkoły jest uprawnione i zasadne. Należy także uwzględnić tutaj zadania kierownika wycieczki, który zgodnie z § 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz.U. poz. 1055), m.in.: opracowuje program i regulamin wycieczki, zapoznaje uczniów, rodziców i opiekunów wycieczki z programem i regulaminem wycieczki oraz informuje ich o celu i trasie wycieczki, zapewnia warunki do pełnej realizacji programu wycieczki i przestrzegania jej regulaminu oraz sprawuje nadzór w tym zakresie, zapoznaje uczniów i opiekunów wycieczki z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnia warunki do ich przestrzegania;

Ostatnia z kwestionowanych przez wnoszącego regulacji Statutu szkoły, to treść § 10 pkt 6, zgodnie z którą zabrania się utrwalania, nagrywania oraz rozpowszechniania w jakikolwiek sposób wizerunku i głosu bez wyraźnej zgody osoby, której to dotyczy.

Wnoszący uznaje, że kwestionowane postanowienie nie zawiera rozróżnienia czynności nagrywania i rozpowszechniania. Słusznie twierdzi, że o ile zakaz rozpowszechniania bez zgody ma swoje odzwierciedlenie w przepisach prawa, o tyle zakaz nagrywania takiego

parafta dyrektora szkoły/placówki

parafta/y kontrolującego/y

odzwierciedlania nie ma. Jako uzasadnienie podaje wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 31 grudnia 2012 r. I ACa 504/11, LEX nr 1278076, który dotyczy nagrywania rozmowy, której jesteśmy uczestnikiem. Zgodnie z treścią wyroku, osobie, która sama – będąc uczestnikiem rozmowy – nagrywa wypowiedzi uczestniczących w tym zdarzeniu osób, nie można postawić zarzutu, że jej działanie jest sprzeczne z prawem. Należy jednak stwierdzić, że sprawa nie dotyczyła nagrywania, a samo nagrywanie było poruszane w kontekście dopuszczenia dowodu i jego legalności lub nielegalności.

Bardzo dyskusyjne byłoby przeniesienie powyższego na grunt szkolny. Lekcja nie jest prostą rozmową. W spotkaniu uczestniczą także inni uczniowie, którzy zabierają głos itd.

Uwzględniając jednak zastrzeżenia, wątpliwości i kontrowersje, Rada pedagogiczna, podczas posiedzenia, które miało miejsce 25 kwietnia 2023 r., uchyliła kwestionowaną regulację statutu wprowadzając nowe brzmienie §10 ust. 6: „Zabrania się rozpowszechniania w jakikolwiek sposób wizerunku i głosu bez wyraźnej zgody osoby, której to dotyczy”.

10. Wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli:

- opracowane i funkcjonujące w szkole zasady korzystania z urządzeń elektronicznych nie są sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa,
- szkoła opracowując powyższe zasady, jest w kontakcie z rodzicami uczniów i odpowiada na ich oczekiwania.

11. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły:

Nie ujawniono nieprawidłowości

12. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 poz. 1082 z późn. zm.), zaleca się:

Zaleceń nie wydano

Termin realizacji zalecenia: nie dotyczy

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Starszy Wizytator

mgr inż. Maciej Osuch

Główny, 27.04.2023

.....
podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

DYREKTOR
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5
w Gliwicach

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5
z siedzibą w Gliwicach
przy ul. Kozielskiej 39
NIP: 631 26 58 178 REGON: 361084052
tel. 33 237 99 70

.....
Hanna Szczepaniak

Główny, 27.04.2023r.

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

13. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

DYREKTOR
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5
w Gliwicach

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5
z siedzibą w Gliwicach
przy ul. Kozielskiej 39
NIP: 631 26 58 178 REGON: 361084052
tel. 33 237 99 70

.....
Hanna Szczepaniak

Główny, 27.04.2023r.

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 1551 z późn. zm.).

parafa dyrektora szkoły/placówki

.....

parafa/y kontrolującego/ych

.....